

PÄRNU SAKSA TEHNOLOOGIAKOOLI 4. TASEME KUTSEÖPPE ÖPPEKAVA „KUJUNDAJA“

INTERAKTIIVSE GRAAFIKA KUJUNDAJA MOODULITE RAKENDUSKAVAD	
Sihtrühm	normintellektiga liikumispuudega isikud, kes on omandanud põhi- või keskhariduse
Õppevorm	töökohapõhine e-õpe

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht
1	ÕPITEE JA TÖÖ MUUTUVAS KESKKONNAS	5 EKAP

Eesmärk: õppija kujundab oma erialast karjääri ja arendab eneseteadlikkust tänapäevases muutuv keskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.

Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad

Õpetajad:

Õpiväljundid Õppija ...	Hindamiskriteeriumid Õppija ...	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
<ul style="list-style-type: none"> ☐ kavandab oma õpitee, arvestades isiklike, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid; 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ HK 1.1. analüüsib juhendamisel oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskusi õpitava eriala kontekstis; ☐ HK 1.2. sõnastab juhendamisel eneseanalüüsi tulemustest lähtuvad isiklikud õpieesmärgid ja põhjendab neid; ☐ HK 1.3. koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õpitegevuste plaani, arvestades oma huvide, ressursside ja erinevate keskkonnateguritega 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Probleemõpe ☐ Eneseanalüüs lähtuvalt Kujundaja spetsialiseerumine interaktiivse graafika kujundaja, tase 4 kutsestandardist ☐ Praktilised ülesanded õpingute eesmärgistamisest ja planeerimisest, enese- ja ajajuhtimisest ☐ Õpioskuste kirjeldamine ja analüüs ☐ E-õpimappide loomise võimalused 	Eneseanalüüs ja õpitegevuste plaan	<p>Mooduli õppemaht 130 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö ning praktika 78 tundi)</p> <p>ENESEANALÜÜS JA ENESEJUHTIMINE</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Eneseanalüüsi meetodid ☐ Lühi- ja pikaajalised eesmärgid ☐ Planeerimine ☐ Kutsesüsteem ja kvalifikatsiooniraamistik ☐ Õpitee kujundamisevõimalused

		☐ Iseseisev töö		☐ Õpioskuste arendamine ja teadlik rakendamine ☐ Enesemotivatsioon ☐ Tagasiside küsimine ja vastuvõtmine
☐ mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni probleeme ja võimalusi;	☐ HK 2.1. selgitab meeskonnatööna turumajanduse toimimist ja selle osapoolte ülesandeid ☐ HK 2.2. kirjeldab meeskonnatööna piirkondlikku ettevõtluskeskkonda ☐ HK 2.3. selgitab regulatsioonidest lähtuvaid tööandja ja töövõtja rolle, õigusi ja kohustusi ☐ HK 2.4. kirjeldab organisatsioonide vorme ja tegutsemise viise, lähtudes nende eesmärkidest ☐ HK 2.5. valib enda karjääri eesmärkidega sobiva organisatsiooni ning kirjeldab selles enda võimalikku rolli ☐ HK 2.6. seostab erinevaid keskkonnategureid enda valitud organisatsiooniga ning toob välja probleemid ja võimalused	☐ Köitev loeng turumajanduse toimimise ja turgu iseloomustavate majandusnäitajate kohta ☐ Ajurünnak turumajanduse toimimise kohta ☐ Praktiline ülesanne (oma nädala kulutuste planeerimine, tegelike kulutuste kaardistamine ja analüüs) ☐ Infootsing ja rühmatöö Eestis kehtivate maksude kohta ☐ Infootsing majandusinfo saamiseks	☐ 1. HÜ: - I Kompleksülesanne: kohaliku majanduse ja ettevõtluskeskkonna analüüs ☐ 2. HÜ Praktikaaruanne: ettevõtte töökeskkonna ja töökorralduse kirjeldus: sh töökeskkonna riskide hindamine. Koostab esitluse ja esitleb selle. ☐ 1. HÜ: I Kompleksülesanne töötamise õiguslikest alustest (lepingud, õigused ja kohustused)	MAJANDUSKESKKOND Maksud ☐ Ühiskond ja majandus ☐ Jätkusuutlik majandus ☐ Turumajandus alused ☐ Ettevõtluskeskkond ja analüüs ☐ Organisatsioonivormid, eesmärgid ja tegevus ☐ Rühma- ja meeskonnatöö TÖÖKESKKOND JA TÖÖKORRALDUS ☐ Töökeskkonna ohutegurid ☐ Töötamise õiguslikud alused ☐ Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised
☐ kavandab enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel omapoolse panuse kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses;	☐ HK 3.1. analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna probleemi ühiskonnas ☐ HK 3.2. kavandab meeskonnatööna uuenduslikke lahendusi, kasutades loovustehnikaid ☐ HK 3.3. kirjeldab meeskonnatööna erinevate lahenduste väärtust kultuurilist, sotsiaalset ja/või rahalist väärtust ☐ HK 3.4. valib meeskonnatööna sobiva jätkusuutliku lahenduse probleemile ☐ HK 3.5. koostab meeskonnatööna tegevuskava valitud lahenduse	☐ Praktika, ☐ analüüs, ☐ probleemi määratlemine, lahendamine, ☐ meeskonnatöö, ☐ iseseisev töö	☐ 1.HÜ: - Praktikaaruanne: loomemajanduse ettevõtte tutvustus, selle töökorraldus. Koostab esitluse ja esitleb selle. ☐ 2. HÜ: I juhendi alusel koostatud projektiplaan ja/või äriidee koos ärimudeliga	VÄÄRTUSLOOME ☐ Probleemianalüüs ja lahendus ☐ Loovus ja loovustehnikad ☐ Väärtusloome ☐ Panustamine ühiskonnas ☐ Projektitöö ja -juhtimine ☐ Äriidee loomine ja hindamine ☐ Ärimudeli koostamine ☐ Disainmõtlemine

	elluviimiseks			☐ Seoste loomine, põhjused ja tagajärjed analüüs ☐ Jätkusuutlikkus ja eetika ☐ Reklaamiseadus ☐ Autoriõigus
☐ mõistab oma vastutust kutsealase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama;	☐ HK 4.1. analüüsib oma kutsealast arengut õpingute vältel, seostades seda lähemate ja kaugemate eesmärkidega ning tehes vajadusel muudatusi eesmärkides ja/või tegevustes ☐ HK 4.2. kasutab asjakohaseid infoallikaid endale koostab kandidaatide leidmiseks vajalikud materjalid ☐ HK 4.3. selgitab tegureid, mis mõjutavad tema karjäärivalikuid ja millega on vaja arvestada otsuste langetamisel lähtudes eesmärkidest ning lühi- ja pikaajalisest karjääriplaanist ☐ HK 4.4. selgitab enda õpitavate oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutavas keskkonnas;	☐ Praktika: eesmärgistamine, planeerimine, analüüsimine, ☐ Materjali kogumine erinevaid infoallikaid kasutades ja süstematiseerimine, ☐ Iseseisev töö.	☐ HÜ: - Praktikaaruanne: lühi- ja pikaajaline karjääriplan, õpingute tulemuste ja analüüsiga. Koostab esitluse ja esitleb selle	KARJÄÄRI KUJUNDAMINE ☐ Karjääri kujundamine ja planeerimine ☐ Lühi- ja pikaajaline karjääriplan ja seda mõjutavad tegurid ☐ Infoallikad ☐ Töö, erinevad viisid ja vormid ☐ Kandideerimine, värbamine, valik, dokumendid ☐ Otsustamine ☐ Enesejuhtimine
Praktika	☐ 2. ÕV HK 2.4. - 2.5 ☐ 3. ÕV HK 3.1 - 3.5. ☐ 4. ÕV HK 4.1. - 4.4			
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine:	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/ MA). Mooduli kokkuvõtve hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest tööddest: <ol style="list-style-type: none"> 1. eneseanalüüs ja õpitegevuste plan (1. ÕV)/ ülesanne sisaldab iseseisvat tööd. 2. kohaliku majanduse ja ettevõtluskeskkonna analüüs (2.ÕV)/ ülesanne sisaldab iseseisvat tööd. 3. praktikaaruanne/ ettevõtte töökeskkonna ja töökorralduse kirjeldus: sh töökeskkonna riskide hindamine (2. ÕV)/ ülesanne sisaldab iseseisvat tööd. 4. kompleksülesanne töötamise õiguslikest alustest (lepingud, õigused ja kohustused) (2. ÕV) 5. praktikaaruanne/ loomemajanduse ettevõtte tutvustus, selle töökorraldus (3. ÕV) 6. juhendi alusel koostatud projektiplan ja/või äriidee koos ärimudeliga (3. ÕV) iseseisev töö 7. praktikaaruanne/ ülesanne sisaldab iseseisvat tööd Ülesanded ja iseseisvad tööd on sooritatud vähemalt lävendi tasemel.			

Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	☐ Tööinspeksioon www.ti.ee ☐ Kutsehariduse infoportaal www.kutseharidus.ee ☐ CVKeskus.ee www.cvkeskus.ee ☐ Rahandusministeerium www.fin.ee ☐ Maksu- ja tolliamet www.emta.ee ☐ Riigi Teataja www.riigiteataja.ee ☐ Aktiivõppemeetodid e-õppes www.sisu.ut/aktiivope ☐ Karjäärıkujundamise, eneseanalüüsi ja enesejuhtimise, õpioskuste, majanduse alused, probleemianalüüsi ja probleemilahenduste, organisatsioonid ja juhtimine (planeerimine, otsustamine), projektijuhtimise alused, äriidee ja ärimudel, töökeskonnaohutuse, töölepingu seadus ja tööõiguse, õpimapi koostamise õppematerjalid
--	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht		
2	KULTUURI- JA KUNSTILUGU	3 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab kunsti seoseid ühiskonnaga ja ajaloolise kogemuse kajastumist kaasaegses kunstis ning rakendab kunstiloo teadmisi erialases töös.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ orienteerub kultuuri- ja kunstiloo põhietappides kuni 20. sajandi alguseni, seostab kultuuri arengut ühiskonnas toimivate arengutega, kasutab asjakohast sõnavara ka võõrkeeles;	☐ HK 1.1. lahendab erinevaid ülesandeid käsitledes ajavahemikku esiajast kuni 20. sajandi alguseni, toob välja kultuuri seoseid ühiskonna arenguga, kasutades nii kõnes kui kirjas korrektselt erinevate kultuuri tegelaste nimesid ja asjakohast sõnavara ka võõrkeeles (keele võtmepädevus).	☐ Aktiivne loeng ☐ Heuristiline loeng ☐ Materjali kogumine erinevaid infoallikaid kasutades ja süstematiseerimine, ☐ Iseseisev töö ☐ Õpimapp	☐ 1. ÕV 1.HÜ: I – ajatelje koostamine ja kujundamine kompleksülesande põhjal: kunsti seoste kohta ühiskonna, religiooni ja kultuuriga. ☐ Õpilane koostab ja kujundab nõuetekohase teemade kohase ajatelje, kasutab nimede korrektset kirjutamist, kultuuri- ja kunstiloo alast sõnavara – ka	Mooduli õppemaht 78 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö) KUNSTI SEOSED ÜHISKONNA, RELIGIOONI JA KULTUURIGA ☐ Esi-, vana- ja keskaja kunst. ☐ Uusaeg AJASTULE OMASED STIILIELEMENID KIJUNDUSES ☐ Eksterjäär ☐ Interjäär ☐ Rõivastus

			võõrkeeles (keele võtmepädevus).	ALLIKAKRIITILINE INFOOTSING
☐ orienteerub 20. sajandi ja tänapäeva kultuuri- ja kunstiloos, seostab kultuuri arengut ühiskonnas toimuvate arengutega, kasutab asjakohast sõnavara ka võõrkeeles; ☐ teab erinevaid kunstistiile ja stiilile iseloomulikke võtteid ning rakendab neid oma erialases loomingu- ja loomingulises töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	☐ HK 2.1. lahendab erinevaid ülesandeid käsitledes ajavahemikku 20. sajandi algusest tänapäevani, toob välja kultuuri seoseid ühiskonna arenguga, kasutades nii kõnes kui kirjas korrektselt erinevate kultuuri tegelaste nimesid ja asjakohast sõnavara ka võõrkeeles ☐ HK 2.2. lahendab erinevaid ülesandeid kasutades teadmisi kunstistiilidest ja neile iseloomulikest võtetest, põhjendades oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	☐ Probleemõpe Aktiivne loeng ☐ Iseseisev töö: materjali kogumine erinevaid infoallikaid kasutades ja süstematiseerimine.	2. - 3. ÕV ☐ 1. HÜ: I – töö ülesande põhjal: kompleksülesanne 20. – 21. sajandi kultuuriloo kohta. ☐ Õpilane vormistab nõuetekohase digitaalse õpimapi, kasutab nimesid korrektselt kirjutades, kultuuri- ja kunstilooalast sõnavara – ka võõrkeeles (keele võtmepädevus).	20. SAJANDI KUNSTILUGU TÄNAPÄEVA KUNST ☐ 20.-21. sajandi kultuurilugu
☐ omab ülevaadet Eesti rahvakunsti sümbolikaast ja ornamentikaast, rakendab vastavaid stiilivõtteid oma loomingulises töös;	☐ HK 3.1. lahendab erinevaid ülesandeid, kasutades Eesti rahvakunsti sümbolikaast ja ornamentikaast, põhjendab tehtud valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;	☐ Aktiivne loeng ☐ Esitlus ☐ Muuseumi/arhiivi külastus (ka veebis), ☐ Praktiline töö ☐ Iseseisev töö.	4. ÕV ☐ 1. HÜ I – praktiline töö rahvakunsti lähtuvalt kompleksülesande põhjal: muster/ ornament tootel/ piiramata pinnal	RAHVAKUNSTI ALUSED ☐ Rahvakunsti ülevaade, ☐ Ornamentika põhialused, ☐ Rahvuslike mustrite stiliseerimine, uuendamine, komponeerimine, ☐ Mustrite ja ornamentide kasutamine tänapäeval ☐ Tootearenduse alused
Praktika	Moodulis praktika puudub			
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine:	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/ MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: 1. ajatelg (1. ÕV)/ ülesanne sisaldab iseseisvat tööd 2. kompleksülesanne 20. – 21. sajandi kultuuriloo kohta, õpimapp (2. - 3. ÕV)/ ülesanne sisaldab iseseisvat tööd 3. praktiline töö/rahvakunsti lähtuv kompleksülesanne (4. - ÕV)/ ülesanne sisaldab iseseisvat tööd Ülesanded ja iseseisvad tööd on sooritatud vähemalt lävendi tasemel.			

**Kasutatav õppekirjandus
/õppematerjal**

- Kunstileksikon, Tallinn, 2000
- Burke, P. Mis on kultuuriajalugu? Tallinn, 2011
- Raud, R. Mis on kultuur? Sissejuhatus kultuuriteooriatesse. Tallinn, 2013
- Kangilaski, J. "Üldine kunstiajalugu", Tallinn, 1997
- Kodres, K. Ilus maja, kaunis ruum: kujundusstiile Vana-Egiptusest tänapäevani, Tallinn, 2001
- Vaga, V. "Üldine kunstiajalugu", Tallinn, 2007
- Honour, H., Fleming, J. World history of art, 2009
- Juske, A., Kangilaski, J., Varblane, R. XX sajandi kunst, Tln., 1994
- Lynton, N. Moodsa kunsti lugu, 2001
- Kõiv, M. Inimene, ühiskond, kultuur. I osa. Avita, 2006/ II osa 2007/ III osa 2009
- Laar, M. Eesti ajalugu gümnaasiumile. Ilo, 2004
- Laar, M., Vahtre, L. Lähiajaloo õpik gümnaasiumile I. Avita, 2006/ II osa
- <https://www.slideshare.net/hommik/sissejuhatus-kunstiteose-analsi>
- Hommik, M. Stiiliajaloo veebipõhine õppematerjal:
- <https://www.slideshare.net/hommik/stiiliajalugu-1-nide>
- <https://www.slideshare.net/hommik/stiiliajalugu-2-nide>
- Eesti Rahva Muuseumi materjalid:
- Viires, A. Vunder, E. Eesti rahvakultuur, Tln, 200 Kaarma, M., Sumera, M. Voolmaa, A. Eesti rahvarõivad, I-III, Tln, 1981

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht		
3	KUJUTAVA KUNSTI JA KUJUTAMISE ALUSED	22 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane märkab, analüüsib ning visualiseerib ümbritsevat keskkonda ja informatsiooni professionaalsel ning isikupärasel moel, rakendab ideekavandite ja kujunduslahenduste loomisel kunstilisi ja tehnilisi oskusi.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ teab joonte, pindade, mahtude, vormide ja värvide organiseerimise põhimõtteid tasapinnal ja ruumis ning rakendab neid teadmisi ideekavandite loomisel ja kujunduslahenduste vormistamisel, kasutab erialast sõnavara;	☐ HK 1.1 joonistab lähteülesande alusel ideid, objekte ja keskkondi, arvestades perspektiivi, proportsioonide, valguse ning varjuga, kasutades erinevaid joonistamise tehnikaid, vahendeid või võtteid, esitleb ja selgitab oma töid;	☐ Probleemõpe ☐ Selgitus ☐ Joonistamine ☐ Maalimine ☐ Iseseisev töö: joonistamine, maalimine, kompositsiooni loomine, töö infoallikatega, digitaalse õpimapi koostamine/täiendamine mooduli jooksul valminud hinnatavatest ülesannete tööd. ☐ Esitlus ☐ Praktika: rakendab erialases töös erinevaid joonistustehnikad, lahendab kompositsioonilisi ülesandeid, kasutab erinevaid värvisüsteeme	1. ÕV ☐ 1. HÜ: I – praktiline töö ülesande põhjal: objektide ja keskkondade visandamine, esitlemine ja selgitamine. 4. ÕV ☐ Digitaalse õpimapi koostamine (lõimitud hindelised ülesanded 1) ☐ 2. HÜ: I Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande – analüüsib joonistamise, teadmiste ja oskuste rakendamist erialases töös. Esitleb aruande 5. ÕV ☐ Loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. Kirjeldab praktikaaruandes.	Mooduli õppemaht 572 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö ning praktika 234 tundi) JOONISTAMINE ☐ Joonistusvahendid/visandamise vahendid: grafiit, süsi, pastell, akvarell, marker, pastapliats, digitaalne graafikalaud jne. ☐ Visandamine/ vahend mõtestamiseks, erinevate võimaluste uurimine, mida saab kasutada vormi, keskkonna loomisel PRAKTIKA ☐ visandamise võtete rakendamine objektide ja keskkondade kavandamisel

	☐ HK 1.2. maalib lähteülesande alusel ideid, objekte ja keskkondi arvestades koloriidi ja värvivahekordadega, kasutades erinevaid maalimise tehnikaid, vahendeid või võtteid, esitleb ja selgitab oma töid		1. ÕV ☐ 1. HÜ: Praktiline töö ülesande põhjal: monokromaatilise maali maalimine, maali esitlemine ☐ 2. HÜ: I - praktiline töö ülesande põhjal: isikupärase loomingu töö maalimine, maali esitlemine ja selgitamine. 4. ÕV ☐ Digitaalse õpimapi koostamine (lõimitud hindelised ülesanded 1 ja 2)	DIGITAALNE MAALIMINE ☐ töövahendid ☐ värv, valgus, vari ☐ ruumilisuse saavutamine tasapinnal ☐ ideede, objektide ja keskkonna kujutamine digimaalina PRAKTILISTE TÖÖDE TEEMAD ☐ Monokromaatiline (heletumused, kompa) ☐ Digitaalne värvipalett õpilase valikul ☐ Iseseisvad loomingu ülesanded
	☐ lahendab tasapinnalisi ja ruumilisi ülesandeid, rakendades kompositsiooni põhimõtteid ning kasutades erinevaid materjale ja tehnikaid, esitleb ja selgitab oma töid		1. ÕV ☐ 1. HÜ: I - praktiline töö ülesande põhjal: joonkompositsiooni loomine, kompositsiooni esitlemine ja selgitamine. ☐ 2. HÜ: I - praktiline töö ülesande põhjal: pinnakompositsiooni loomine, kompositsiooni esitlemine ja selgitamine. ☐ 3. HÜ: I - praktiline töö ülesande põhjal: dünaamiliste ja staatilise kompositsiooni loomine, kompositsiooni esitlemine ja selgitamine. ☐ 4. HÜ: I - praktiline töö ülesande põhjal: sümmeetrilise ja asümmeetrilise	ÜLDKOMPOSITSIOON ☐ erinevad materjalid ja tehnikad. teoreetiliste teadmiste rakendamine praktilises töös, ☐ Kompositsiooni mõiste. ☐ Kuldlõige ja selle kasutamine. ☐ Paigutuskeemid ja abi joonestikud. ☐ Ruumiline kompositsioon PRAKTILISTE TÖÖDE TEEMAD ☐ Joonkompositsioon ☐ Pinnakompositsioon ☐ Dünaamika, staatika ☐ Rütm, (a)sümmeetria, negatiivne pind, harmoonia, kontrast PRAKTIKA

			<p>kompositsiooni loomine, kompositsiooni esitlemine ja selgitamine.</p> <p>4. ÕV</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Digitaalse õpimapi koostamine. (lõimitud hindelised ülesanded 1 - 4) <p>5. ÕV</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. ☐ 5. HÜ: I - Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande - analüüsib üldkompositsiooni, teadmiste ja oskuste rakendamist erialases töös. Esitleb aruande. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ erinevate kompositsiooniliste ülesannete lahendamine kompositsiooni võtete rakendamine.
	<ul style="list-style-type: none"> ☐ kasutab ülesande alusel erinevaid värvisüsteeme ja -harmooniaid, analüüsib värvuse muutumist lähtuvalt taustsüsteemist 		<p>1. ÕV</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1. HÜ: I – praktiline töö kompleksülesande põhjal, kunstiteose värvianalüüs. <p>4. ÕV</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Digitaalse õpimapi koostamine. (lõimitud hindelised ülesanded 1 - 4) <p>5. ÕV</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid 	<p>VÄRVUSÕPETUS</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Värvuste süstematiseerimine ☐ Värvuste olemus ☐ Seos valguse ja keskkonnaga ☐ Arvutiekraan ning värvuste erisused ja seaduspärasused tehnilistes seadmetes ☐ Värvisüsteemid, -mudelid ja -ruumid ☐ Värvide harmoniseerimisvõtted ja kasutamine ☐ Värviring

			töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. ☐ 2. HÜ: I Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande – analüüsib erinevate värvisüsteemide kasutamist erialases töös. Esitleb aruande.	☐ Teoste värvianalüüs (ajaloost ja tänapäevast) PRAKTIKA ☐ erinevate värvisüsteemide kasutamine.
☐ teab ideede, objektide ja keskkondade kujutamise erinevaid võtteid, tarkvara ja vahendeid ning rakendab neid teadmisi oma erialases töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	☐ modelleerib ülesande põhjal tõepäraste proportsioonidega ja abstraktseid kolmemõõtmelisi objekte, kasutades erinevaid materjale ja tehnikaid	☐ Aktiivne loeng ☐ Probleemõpe ☐ Töö infoallikatega ☐ Modelleerimine ☐ Õpimapi koostamine/täiendamine mooduli jooksul valminud töödest. ☐ Iseseisev praktiline töö ☐ Praktika: rakendab vormi kujutamise teadmisi erialases töös ☐ Esitus	2. ÕV ☐ 1. HÜ: I - praktiline töö kompleksülesande põhjal – modelleerib kolmemõõtmelisi objekte ja esitab nõuetekohase tööjoonise kavandatud eseme kohta. Teostab objektid erinevates tehnikates ja materjalides (näit paber või virtuaalruum jne). 4. ÕV ☐ Digitaalse õpimapi koostamine. (lõimitud hindeline ülesanne 1) 5. ÕV ☐ Loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. ☐ 2. HÜ: I - Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande – analüüsib vormi	VORMIÕPETUS JA 3D-ALUSED ☐ Vormi modelleerimine, abstraheerimine, stiliseerimine ☐ Vormiharmonia ☐ Erinevate materjalide kasutamine ☐ 3D alused PRAKTIKA ☐ vormiõpetuse ja 3d alused erialases töös

			kujutamist erialases töös. Esitleb aruande.	
☐ kujutab ülesande alusel kolmemõõtmelist ruumi tasapinnal, rakendades projektsioonilise joonestamise ja perspektiiviõpetuse põhimõtteid, kasutab	☐ Aktiivne loeng ☐ Joonestamine ☐ Iseseisev praktiline töö ☐ Õpimapi koostamine/täiendamine mooduli jooksul valminud töödest. ☐ Iseseisev praktiline töö ☐ Esitlus.	2. ÕV 1. HÜ: I - praktiline töö kompleksülesande põhjal: joonestab kolmemõõtmelisi objekte ja esitab nõuetekohase joonise. 4. ÕV Digitaalse õpimapi koostamine. (lõimitud hindeline ülesanne 1)	KUJUTAV GEOMEETRIA JA JOONESTAMINE ☐ Mõõtkava, joonte liigid, joonte vormistamise nõuded, kirjanurk. ☐ Perspektiiv - kolmemõõtmeliste objektide kujutamine tasapinnal ☐ Erinevad projektsioonitehnikad ☐ Kujutamismeetodid joonestamises ☐ Joonise vormistamine ☐ kujutamismõtted, vaated, lõiked, ristlõiked ☐ Joonise tüübid (eskiis, detailjoonis, koostejoonis).	
☐ lahendab erinevaid kujundusülesandeid, kasutades vektor- ja pikselgraafika programme, selgitab arvutigraafika liikide olemust ja kasutusloogikat, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	☐ Näidetega vahelduv loeng ☐ Praktiline töö (vektoriseerimine ja fotode töötlemine) ☐ Iseseisev töö ☐ Õpimapi koostamine/täiendamine mooduli jooksul valminud töödest ☐ Iseseisev praktiline töö ☐ Praktika: vektoriseerib, töötleb ja küljendab. ☐ Esitlus	2. ÕV ☐ 1. HÜ: I - praktiline töö ☐ kompleksülesande põhjal: vektorgraafika ja pikselgraafika kasutamine kujunduses koos tekstiga. Trükikõlbuliku kujundusfaili vormistamine. 4. ÕV ☐ Digitaalse õpimapi koostamine. (lõimitud hindeline ülesanne 1) 5. ÕV ☐ Loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid	KUJUNDUSTARKVARA ALGÕPE ☐ Arvutigraafika liigid ☐ Ülevaade enamlevinud kujundustarkvarast ☐ Kujundusalane tarkvaraõpe: vektor- ja pikselgraafika põhifunktsioonid, tööriistad, seaded ja tööloogika (kihid, resolutsioon, värviruumid, failiformaadid jne) ☐ Programmide riskitasutus erialases töös ☐ Trükiettevalmistuse alused ☐ Programmides esinevad mõisted eesti ja inglise keeles, tervistsäästev käitumine arvutiga töötamisel.	

			<p>töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid.</p> <p>☐ 2. HÜ: - Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande – analüüsib vektor- ja pikselgraafika kasutamist ja küljendamist erialases töös. Esitleb aruande.</p>	<p>Integreeritud teemadega pikselgraafika, vektorgraafika ja küljendamine</p> <p>PIKSELGRAAFIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Programmi kasutajaliides ☐ Kiirkäsud, tööriistad ☐ Pildi suurus ja lõikamine ☐ Erinevad selekteerimise võtted ☐ Kihtidega töötamine (maskimine, <i>blend modes, smart objects, adjustment layers, layer effects</i>) ☐ Pildikorreksioon (retušeerimine) ☐ Värvikorreksioon ☐ Filtrite kasutamine ☐ Tekstidega töö <p>VEKTORGRAAFIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Programmi kasutajaliides ☐ Kiirkäsud, tööriistad, ☐ Layerite süsteem ☐ Joonte ja pindadega töötamine ☐ Objektidega töötamine (<i>arrange, copy, pathfinder, appearances, transforming</i>) ☐ Tekstidega töötamine, ☐ Bezier-joontega töötamine ☐ Illustratori lisatöövahendid ja -funktsioonid <p>KÜLJENDAMINE</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Programmi kasutajaliides ☐ Kiirkäsud ☐ Tööriistad ☐ Küljendamise põhimõtted
--	--	--	---	---

	☐ pildistab ja töötleb ülesande alusel digitaalselt fotosid, rakendades sobivaid töövõtteid, esitleb ja selgitab oma töid kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	☐ Probleemõpe ☐ Praktiline töö: (fotografeerimine ja fotode töötlemine) ☐ Iseseisev praktiline töö ☐ Õpimapi koostamine/täiendamine mooduli jooksul valminud töödest	2. ÕV ☐ 1.HÜ: I – praktiline kompleksülesanne juhendi alusel: kaamera seadistamine, foto komponeerimine, jäädvustamine, fotode digitöötlamine 4. ÕV ☐ Digitaalse õpimapi koostamine. (lõimitud hindeline ülesanne 1) 5. ÕV ☐ Loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. (kirjeldab hindelise ülesande 1 juures)	FOTOGRAAFIA ☐ Fotoaparaadi olulisemate funktsioonide tundmine ☐ Esemete pildistamine: ava, säri, ISO, valge tasakaal, komponeerimine ja kadreerimine, ☐ Pildistamise režiimid ☐ Kaamera häälestamine ☐ Välgu ja stativi kasutamine ☐ Pildi resolutsioon. ☐ Fotofailide töötlemine ☐ RGB ☐ CMYK ☐ Fototöötlus ☐ Pildipanga loomine
☐ omab ülevaadet kirja ajaloo, -liikidest ja -stiilidest, rakendab erinevaid tüpograafilisi võtteid oma erialases töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;	☐ selgitab ülesande alusel kirja põhirühmade, -tüüpide ja -stiilide iseloomu, erinevusi ja kasutusloogikat, klassifitseerib kirjatüüpe põhirühmadesse, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles ☐ loob lähteülesande alusel erinevate kujunduste tekstiosa, kasutades kirja loetavalt ja eesmärgipäraselt, esitleb ja selgitab tehtud tööd	☐ Näidetega vahelduv loeng ☐ Praktiline töö ☐ Õpimapi koostamine/täiendamine mooduli jooksul valminud töödest ☐ Iseseisev töö ☐ Praktika: rakendab erinevaid tüpograafilisi võtteid oma erialases töös	3. ÕV ☐ 1.HÜ: I – praktiline ülesanne juhendi alusel: kirja konstrueerimine ☐ 2.HÜ: I – praktiline kompleksülesanne juhendi põhjal: tekstikompositsioon digitaalsel kandjal 4. ÕV ☐ Digitaalse õpimapi koostamine (lõimitud hindeline ülesanne 1 ja 2) 5. ÕV ☐ Loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid	KIRJAÕPETUS JA TÜPOGRAAFIA ☐ Kirja ajalugu ja tüpograafia areng ☐ Kirja klassifikatsioon ☐ Kirja anatoomia ☐ Tüpograafia mõõtühikud ☐ Kirjatähe optika ja teksti loetavus ☐ Kirja konstrueerimine ☐ Tekstikompositsioon digitaalsel ja füüsilistel kandjatel ☐ Kirjatüüpide kasutamise põhimõtted

			tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. <ul style="list-style-type: none"> ☐ 3. HÜ: - Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande - analüüsib ☐ erinevate tüpograafiliste võtete kasutamist erialases töös. Esitleb ☐ aruande. 	
☐ teab tööde esitlemise võimalusi, põhimõtteid, vorme ja lahendusi ning rakendab neid teadmisi oma erialases töös;	☐ koostab ja esitleb oma töödest väljapaneku, selgitades tehtud valikuid ja tööprotsessi;	☐ Juhendi järgi ülesande lahendamine <ul style="list-style-type: none"> ☐ Näitlikustamine ☐ Õpimapi koostamine/täiendamine mooduli jooksul valminud töödest ☐ Praktika: täiendab õpimapi praktika jooksul valminud töödest 	4. ÕV <ul style="list-style-type: none"> ☐ 1. HÜ: I – praktiline töö juhendi alusel: elektroonilise õpimapi koostamine Hinnatakse lõimitult 1.ÕV – 3.ÕV hindeliste ülesannetega. ☐ 2. HÜ: - Praktikaaruanne: Lisab õpimapi (struktuuris on loodud lehekülg /praktika/) praktikaaruande 	ESITLUSTEHNİKAD <ul style="list-style-type: none"> ☐ Töö viimistlemine ja vormistamine, ☐ Digitaalsed esitlusvahendid ja -keskkonnad ☐ Tööde esitlemine ruumis ☐ Digitaalse õpimapi/ portfoolio koostamise alused, vahendid ja keskkonnad
☐ teab ergonoomilise keskkonna loomise vajadust ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid oma erialases töös	☐ näitab ette ülesande alusel tervist säästvaid töövõtteid ja harjutusi, selgitab nende kasutamise vajalikkust ja ergonoomilise keskkonna loomise võimalusi	☐ Iseseisev töö: juhendi alusel ergonoomilise keskkonna loomine ja erinevaid tervist säästvate töövõtete, -vahendite ning meetodite kasutamine	☐ 1.ÕV – 3.ÕV hindelised ülesanded	
Praktika	1.ÕV - 2. ÕV			

<p>Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine:</p>	<p>Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA).</p> <p>Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. visandid (1. ÕV teema joonistamine) 2. 2.1. monokromaatiline maal, 2.2. isikupärase loominguiline maal (1. ÕV teema maalimine) 3. 3.1 joonkompositsioon, 3.2 pinnakompositsioon, 3.3. dünaamiliste ja staatiline kompositsiooni, 3.4. sümmeetriline ja asümmeetriline kompositsioon (1. ÕV teema kompositsioon) 4. kunstiteose värvianalüüs (1. ÕV teema värvusõpetus) 5. modelleeritud kolmemõõtmeline objekt (2. ÕV teema vormiõpetus ja 3d-alused) 6. kolmemõõtmelise objekti nõuetekohane joonis (2. ÕV teema kujutav geomeetria ja joonestamine) 7. kompleksülesanne/ vektorgraafika ja pikselgraafika töö/ kujundus koos tekstiga. Trükikõlbulik fail (2. ÕV teema kujundustarkvara algõpe) 8. kompleksülesanne/ foto jäädvustamine, salvestamine, digitöötlus (2. ÕV teema fotograafia) 9. 9.1 konstrueeritud kiri. 9.2. kompleksülesanne/ tekstikompositsioon (3. ÕV) 10. digitaalsel kandjal digitaalne õpimapp mooduli jooksul valminud hindeliste ülesannete ja praktiliste teostatud töödest (seotud ÕV 1 - 5 hindeliste ülesannetega). 11. praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande - analüüsib joonistamise, üldkompositsiooni, vormiõpetuse, pikselgraafika vektorgraafika, küljendamise, värvusõpetuse, kirjaõpetuse, tüpograafia teadmiste rakendamist erialases töös (seotud ÕV 1 - 4 praktikaga) <p>Ülesanded ja iseseisvad tööd on sooritatud vähemalt lävendi tasemel.</p>
--	---

**Kasutatav õppekirjandus
/õppematerjal**

- Tartu Kunstikooli üldkunstiainete veebipõhised õppematerjalid: <https://moodle.hitsa.ee/course/index.php?categoryid=359>
- Kingsepp, A. Joonistamise veebipõhised õppematerjalid: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=87hm#euni_repository_10895d
- Rudanovski, A. Vormiõpetuse veebipõhine õppematerjal: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=885r#euni_repository_10895
- Kisand, K., Nõmmela Semjonov, J., Proosa, H. Arvutigraafika veebipõhised õppematerjalid:
http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=7r17#euni_repository_10895
- http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=85ot#euni_repository_10895
- http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=83aa#euni_repository_10895
- http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=87z8#euni_repository_10895
- http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=87z7#euni_repository_10895
- Hollis, R. Graafilise disain: ülevaatlik ajalugu, Tallinn, 2007
- Sakk, I., Aa kuni Zz. Tüpopograafia ülevaatlik ajalugu, Tallinn, 2012
- Kreis, K. Tüpopograafia veebipõhine õppematerjal:
http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=75si#euni_repository_10895
- Uudevald, H. Kujutava geomeetria veebipõhine õppematerjal:
- Freeman, M. Fotograafi pilk, Tallinn, 2011
- McLeod, S. Järeldõttlus: must-valge, Tallinn, 2009
- McLeod, S. Järeldõttlus: värviline, Tallinn, 2009
- Simon, D. Digital Photography Bible, Indianapolis, 2004
- Dabner, D. Calvert, S. Casey, A. Graafilise disaini kool, OÜ Kirjastuskeskus, 2010
- Ambrose, G.; Harris, P. Basics Design Typography, 2017 Bloomsbury Publishing Plc
- õpimapi koostamise õppematerjalid

Mooduli nr	Mooduli nimetus		Maht	
4	KUJUNDUSE IDEE LOOMINE JA KAVANDAMINE		6 EKAP	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kogub ja analüüsib lähteülesandest tulenevat informatsiooni, loob ja visualiseerib sünteesi alusel ideekavandid ning vormistab need kujunduskavandiks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ kogub, analüüsib ja süstematiseerib lähteülesandest tulenevat informatsiooni, loob, arendab ja tutvustab selle alusel oma ideid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;	☐ analüüsib lähteülesandes sisalduvat informatsiooni, koostab selle põhjal andmekogu analüüsides sihtgruppi, olemasolevaid lahendusi ja konkurentsiolekorda, kasutab erinevaid infoallikaid ja erialast sõnavara ka võõrkeeles;	☐ Probleemõpe ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega ☐ Praktiline töö ☐ Meeskonnatöö ☐ Projektõpe ☐ Esitlus ☐ Arutelu ☐ Õpimapp ☐ Praktika: kogub ja analüüsib lähteülesandest tulenevat informatsiooni, loob ja visualiseerib sünteesi alusel ideekavandid ning vormistab need kujunduskavandiks	1. – 4.ÕV ☐ Praktika: erialaprojektid meeskonnatöö praktika ülesande põhjal: inspiratsiooni- kaardi loomine selle alusel idee visualiseerimine, visandi alusel kujunduskavandi loomine, idee, visandite ja kavandite esitamine. ☐ 1. HÜ: I Digitaalse õpimapi koostamine. Lisab õpimapi (struktuuris on loodud lehekülg /praktika/) praktikaaruandele ☐ 2. HÜ: I Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande – analüüsib kujundusprotsessi. Esitleb aruande	Mooduli õppemaht 156 tundi (sh kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö ning praktika 130 tundi) KUJUNDUSPROTSESS/ VISUAALNE KOMMUNIKATSIOON ☐ Visuaalse kommunikatsiooni alused ☐ Meeskonnatöö põhimõtted ☐ Kujunduse eesmärgi sõnastamine ☐ Sihtrühma määratlemine ☐ Reklaaminduses rakendatavate põhimõtetega arvestamine ☐ Infootsing ☐ Kujunduse loomiseks vajaliku materjali analüüs, süstematiseerimine ☐ Inspiratsioonikaardi koostamine ☐ Ideede esitlemine
☐ visualiseerib või modelleerib lähteülesande alusel ideekavandid, esitleb neid meeskonnale või koostööpartnerile, selgitades tehtud valikuid ja küsides vajadusel tagasisidet;	☐ loob ja visandab kogutud andmete põhjal ideid, selgitab ideeni jõudmise mõttekäiku ☐ koostab ideekavandi, lähtudes kogutud informatsiooni analüüsist, kujunduse eesmärgist, oma kogemustest ja isikupärast ☐ esitleb ideekavandit meeskonnale, valides sobivad			KUJUNDUSPROTSESS/ IDEE VISUALISEERIMINE ☐ Ideekavandite visualiseerimine paberil ja digitaalselt ☐ Ideekavandi esitlemine ☐ Ideekavandi täiendamine vastavalt saadud tagasisidele

	väljendusvahendid, põhjendab kujundusvalikuid ning küsib tagasisidet, selgitab tagasiside küsimise vajadust;			
☐ valmistab ideekavandite alusel kujunduskavandi, kasutades selleks sobivaid kunstilisi ja tehnilisi väljendusvahendeid, arvestab kujunduskvaliteedi ja autoriõiguse nõuetega;	☐ loob ideekavandite alusel kujunduskavandi, kasutades sobivaid kunstilisi ja tehnilisi väljendusvahendeid ning töömeetodeid arvestab kujunduskvaliteedi ja autoriõiguse nõuetega;			KUJUNDUSPROTSESS/ KUJUNDUSKAVANDI LOOMINE ☐ Ideekavandi põhjal kujunduskavandi loomine ☐ Tehnilised valikud ☐ Kujunduskvaliteedi ja autoriõiguse põhimõtete arvestamine ☐ Kujunduskavandi analüüs ja testimine ☐ Kujunduskavandi täiendamine vastavalt saadud tagasisidele
☐ kontrollib idee- ja kujunduskavandi vastavust lähteülesandele ja kujunduskvaliteedi nõuetele ning sobivust sihtrühmale.	☐ esitleb kujunduskavandit, analüüsib meeskonnaga selle vastavust lähteülesandele, kujunduskvaliteedi nõuetele ning sobivust sihtrühmale, arendab kavandit vastavalt analüüsi tulemustele, selgitab tehtud valikuid.			
Praktika	1.ÕV - 4. ÕV			
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine:	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: <ol style="list-style-type: none"> 1. digitaalne õpimapp mooduli jooksul praktilal teostatud töödest (seotud ÕV 1 - 4). 2. praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande - analüüsib erialaprojekte ja meeskonnatööd praktika ülesannete põhjal. 			

Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	☐ Bachmann, T. Reklaamipsühholoogia, Tln, 2009 ☐ Priimägi, L. Reklaamikunst, Tln, 1998 ☐ Raju, K. Reklaamitrikk 1.5, Tln 2019 ☐ Heller, S., Landers, R. Infographics Designers' Sketchbooks, 2014 ☐ Karise, M. Reklaam kui sotsiokultuuriline kommunikatsioon, õpiobjektid: https://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/14221/index.html?sequence=48 ☐ https://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/14239/index.html ☐ Moyer, D. Visual Thinking Course: https://www.youtube.com/watch?v=yrP1Q_LNqis ☐ Making a TED-Ed Lesson: Visualizing complex ideas: ☐ http://ed.ted.com/lessons/making-a-ted-ed-lesson-visualizing-complex-ideas
--	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
5	KUJUNDAMISE TÖÖPROTSESSI ALUSED			4 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane osaleb meeskonnatöös, analüüsib ja kavandab lähteülesande alusel tööprotsessi ning kooskõlastab selle meeskonna ja koostööpartneritega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ analüüsib lähteülesannet ja sõnastab selle alusel töö eesmärgi, püstitab kujundusülesande ja määrab kujunduskvaliteedi; ☐ kavandab ja kooskõlastab koostööpartneritega tööprotsessi, ajakava ja eelarve, lähtudes kujundusülesandest ja -kvaliteedist;	☐ sõnastab lähteülesande alusel töö eesmärgi ja kujundusülesande taasesitatavas vormis ning selgitab selle tegevuse vajalikkust; ☐ planeerib lähteülesande alusel töö- ja lahenduskäigu, koostab ja kooskõlastab tellimused, eelarve, tegevus- ja ajakava ning arve, vormistab need elektrooniliselt ning selgitab selle tegevuse vajalikkust;	☐ Probleemide käsitlemine planeerimisel ☐ Praktika: õpilane osaleb meeskonnatöös, analüüsib ja kavandab lähteülesande alusel tööprotsessi ning kooskõlastab selle meeskonna ja koostööpartneritega	1. – 6.ÕV ☐ Praktika: erialaprojektid meeskonnatöö praktika ülesande põhjal: lähteülesande analüüsimine ja kaardistamine, kujundusprojekti planeerimine ja haldus. Kirjeldab oma panust meeskonna töös.	Mooduli õppemaht 104 tundi (praktika 104 tundi) LÄHEÜLESANDE ANALÜÜS JA KAARDISTAMINE: TÖÖPROTSESS ☐ lähteülesande analüüs ja vajadusel täpsustamine ☐ olemasolevate võimaluste ja ressursside kaardistamine ☐ kujundusülesande püstitamine (kandja, koht, kanal, sõnum, atmosfäär, stiil)

☐ kooskõlastab tellija ja meeskonnaga idee- ja kujunduskavandi ning kujunduslahenduse, koostab tellimuse ja spetsifikatsiooni õigeaegselt kokkulepitud viisil;	☐ selgitab töö tähtaegadest, lähteülesandest ja kokkulepetest kinnipidamise ning autorijärelevalve olulisust		<p>Esitleb projekti meeskonnale ja kliendile. Koostab kaaskirjad ja annab töö kliendile.</p> ☐ 1. HÜ: I Digitaalse õpimapi koostamine. Lisab õpimapi (struktuuris on loodud lehekülg /praktika/) praktikaaruande	<p>KUJUNDUSPROJEKTI PLANEERIMINE JA HALDUS</p> ☐ tegevus- ja ajakava koostamine ☐ eelarve koostamine ☐ tellimuste ja arvete koostamine <p>SUHTLEMISE, ASJAAJAMISE JA KLIENDITEENINDUSE ALUSED</p> ☐ kliendisuhtlus ☐ elektrooniline suhtlus ☐ erinevad rollid meeskonnas, suhtlemine, vastutus ☐ konfliktide lahendamine ☐ kaaskirjade koostamine
☐ osaleb meeskonnatöös erinevates rollides ja kaasab koostööpartnerid kujunduslahenduse teostamise vastavalt kokkulepitule;	☐ kirjeldab enda rolli ja panust meeskonnatöös, koostööpartnerite kaasamise vajalikkust ning tulemuslikkust		☐ Lisab õpimapi (struktuuris on loodud lehekülg /praktika/) praktikaaruande	
☐ annab teostatud töö üle kooskõlastatud tellimuses kokku lepitud vormis ning vajadusel viib läbi autorijärelevalvet	☐ koostab lähteülesande alusel esitluse oma töödest või tööprotsessist, kasutades sobivaid esitlusvahendeid ja väljendusviisi ☐ koostab ülesande alusel tellimustööle kaaskirja korrektses eesti- ja võõrkeeles, vormistab elektrooniliselt ning selgitab kaaskirja vajadust ja edastamise võimalusi.		☐ 2. HÜ: I Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande – analüüsib kujundusprotsessi. Esitleb aruande.	
☐ dokumenteerib ja arhiveerib oma tööprotsessi kõik osad süsteemselt vastavalt kokkulepitud reeglitele.	☐ dokumenteerib ja arhiveerib ülesande alusel vastavalt kokkulepitud reeglitele tööprotsessi, kujundustöid ning dokumente, selgitab oma tegevust ja selle vajalikkust.			<p>TÖÖPROTSESSI DOKUMENTEERIMINE JA ARHIVEERIMINE</p> ☐ Dokumendihaldus ☐ Tööprotsessi jäädvustamine ☐ Digitaalsed kandjad ☐ Pilveteenused ☐ Analooγκandjate digitaliseerimine
Praktika	1. ÕV - 6.ÕV			

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine:	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/ MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: 1. digitaalne õpimapp mooduli jooksul praktilal teostatud töödest (seotud ÕV 1 - 6). 2. praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande - analüüsib erialaprojekte ja meeskonnatööd praktika ülesannete põhjal.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	☐ Kisand, K., Kreis, K., Nõmmela Semjonov, J., Susi, K. Kujundamise aluste e-kursus: http://www.e-ope.ee/repository/otsing?@=7jz#euni_repository_10895

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht		
6	PRAKTIKA	39 EKAP		
Eesmärk: praktikaga taotletakse, et õpilane planeerib lähteülesande alusel oma tööd loomemajanduse valdkonna ettevõttes, rakendab omandatud erialaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid töökeskkonnas, täidab tööülesandeid, arvestades kujundusvaldkonna head tava ja kujunduskvaliteedi nõuetega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad: praktikaettevõtte juhendaja, iseseisev töö: koolipoolne praktikajuhendaja				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded praktikajuhendi alusel;	☐ koostab praktikajuhendi alusel praktikale asumiseks vajalikud dokumendid, vajadusel kasutab praktikajuhendaja abi ☐ koostöös praktika ettevõttepoolse juhendajaga seab praktika eesmärgi ja praktika ülesanded ning sõnastab need korrektselt praktikandi individuaalsesse praktikakavasse;	☐ Aktiivne loeng ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega	1. ÕV ☐ 1. HÜ. I – praktiline töö ülesande põhjal: Praktikalepingu ja selle lisa Individuaalse praktikakava täitmine.	Mooduli õppemaht 1014 tundi praktikat PRAKTIKA KAVANDAMINE JA PRAKTIKA DOKUMENTATSIOON ☐ Praktika üldise sisu tutvustamine ☐ Praktikajuhend. ☐ Praktikaleping, selle täitmine ☐ Üldised ja individuaalsed praktika eesmärgid. ☐ Praktika ülesanded ☐ Individuaalne praktikakava, selle sisu ja etteantud vormi täitmine ☐ Praktikajuhendaja koolis ja ettevõttes. ☐ Praktikaaruanne, selle koostamise nõuded, sisu ja vormistamine.

				☐ Praktika hindamissüsteemi põhimõtete ja eesmärkide tutvustamine
☐ tutvub praktikaettevõtte töökorraldusega ning läbib töökohal tööohutuslase juhendamise;	☐ tutvub loomemajanduse valdkonna ettevõtete tööga kohapeal, koostab ülevaate ja esitleb seda ☐ kirjeldab praktika aruandes kogemuse põhjal praktikaettevõtte töökorraldust ning selgitab oma tööga seotud tööohutuslaste nõuete täitmise vajalikkust;	☐ Vaatluspraktika ☐ Demonstratsioon ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega ☐ Praktikaülesannete koostamine	2. ÕV ☐ Praktika kavandamine ja praktika dokumentatsioon: Praktika üldise sisu tutvustamine. Praktikajuhend. ☐ Praktikaleping, selle täitmine. Üldised ja individuaalsed praktika eesmärgid. ☐ Praktika ülesanded: Individuaalne praktikakava, selle sisu ja etteantud vormi täitmine. ☐ Praktikapäevik, selle sisu ja vormistamine	LOOMEMAJANDUSE PRAKTIKAETTEVÕTTEGA TUTVUMINE, SELLE TÖÖKORRALDUS, TÖÖOHUTUSNÕUDED ☐ Ettevõtte sisekorraeskirjad ja töökorraldus ☐ Tööohutusnõuded ja tööohutuslase esmane juhendamine. ☐ Praktikandi tööülesanded ☐ Praktikaaruanne, selle koostamise nõuded, sisu ja vormistamine ☐ Praktika hindamissüsteemi põhimõtete ja eesmärkide tutvustamine
☐ töötab juhendamisel praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid;		☐ Vestlus ☐ Demonstratsioon ☐ Praktiline töö	3.-6. ÕV ☐ 1. HÜ: I – praktiline töö juhendi põhjal: korrektses eesti keeles erialast sõnavara kasutades praktikapäeviku ja analüüsi sisaldava praktikaaruande koostamine, digitaalse esitluse vormistamine, praktikaaruande suuline esitus.	TÖÖKOHA ETTEVALMISTAMINE JA TÖÖTAMINE ☐ Töökoha ettevalmistamine ☐ Töövahendite ja materjalide valik vastavalt tehnoloogiale ☐ Materjalide ettevalmistamine ja töövahendite korrasoleku kontrollimine ☐ Juhendamisel töötamine ☐ Ülesanded ☐ Töökäigu planeerimine ERGONOOMIKA JA TÖÖOHUTUS ☐ Kvaliteedinõuded ☐ Töökoha korrashoid töö ajal ja pärast lõpetamist vastavalt

				tööohutuse ja töökeskkonna nõuetele
☐ täidab praktikajuhendi alusel praktikapäevikut;		☐ Vestlus ☐ Meeskonnatöö ☐ Praktiline töö ☐ Esitlus		PRAKTIKAPÄEVIK, SELLE SISU JA VORMISTAMINE
☐ arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust;		☐ Iseseisev töö		MEESKONNATÖÖ ☐ Praktikandi roll meeskonnas, tööülesannete jagamine ☐ Suhtlemine meeskonnas ☐ Viisakas suhtlemine kaastöötajate ja klientidega ☐ Kujundajatöö hea tava järgimine töökeskkonnas
☐ praktika lõppedes koostab praktika aruande ja esitleb koolis.	☐ esitab tööülesannete kirjelduse ja eneseanalüüsi tulemused aruandes, mille vormistab elektrooniliselt ☐ analüüsib enda toimetulekut erinevate tööülesannetega ja hindab juhendaja abiga arendamist vajavaid aspekte	☐ Iseseisev töö ☐ Analüüs ☐ Esitlus		PRAKTIKAARUANNE, SELLE SISU JA VORMISTAMINE ☐ Ettevõtte kirjeldamine ☐ Tööülesannete kirjeldamine ☐ Eneseanalüüs ☐ Juhendile vastava aruande koostamine ☐ Tegevuste ja tulemuste analüüs PRAKTIKA ARUANDE KOKKUVÕTE JA ESITLUS ☐ Praktikale kokkuvõtva hinnangu andmine, kokkuvõttev eneseanalüüs. Aruande vormistamine ja köitmine. Aruande esitlemine ehk praktika kaitsmine
Praktika	1. ÕV - 2. ÕV			

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine:	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: 1. Esitatud individuaalne praktikakava ja praktikapäevik 2. Esitatud praktika aruanne, sh eneseanalüüsi sisaldav kokkuvõte 3. Praktikaaruande suuline esitus
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	☐ Pärnu Saksa Tehnoloogiakooli õppekorralduseeskiri ☐ Praktikaalased näidisdokumendid ja juhendmaterjalid

SPETSIALISEERUMINE

Mooduli nr	Mooduli nimetus		Maht
7	INTERAKTIIVSE GRAAFIKA LOOMINE		48 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane loob interaktiivse meedia lahendusi arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega.			
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad			
Õpetajad:			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded
☐ omab ülevaadet interaktiivse graafika kujundaja töö iseloomust ja töökeskkonna eripärast ning erialaste markeerimis- ja programmeerimiskeelte ning hea kasutajakogemuse põhimõtetest; tehnoloogiate, töövahendite, seadmete ja tarkvara kasutusvõimalustest ning ergonoomilistest ja ohututest töövõtetest, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;	☐ selgitab lähteülesande alusel interaktiivse graafika kujundaja töö iseloomu, markeerimis- ja programmeerimiskeelte ning hea kasutajakogemuse põhimõtteid, kasutatavaid töövahendeid, tehnoloogiad ja tarkvara; toob näiteid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles ☐ töötab, kasutades ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid;	☐ Probleemõpe ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega ☐ Iseseisev praktiline töö	1. ÕV ☐ 1. HÜ – lähteülesande alusel: selgitab interaktiivse graafika kujundaja töö iseloomu ja kujundusvaldkonna head tava, kutsehaigusi, nendest hoidumist ja kirjeldab ohutuid töövõtteid ja kehalisi harjutusi istuva töö tegijale.
Mooduli õppemaht 1248 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö ning praktika 1066 tundi)			
SISSEJUHATUS INTERAKTIIVSE GRAAFIKASSE ☐ mis ja miks interaktiivne graafika on? ☐ erialane ajalugu			
TÖÖPROTSESSI PLANEERIMINE ☐ briif / ülesande mõistmine / tagasiside ☐ projekti seadistamine ☐ ajakava ☐ hinnapakkumine			

				KUTSEERGONOMIKA <ul style="list-style-type: none"> ☐ arvutitööga seonduvad kutsehaigused ning nendest hoidumine ☐ ohutud töövõtted ☐ kehalised harjutused istuva töö tegijale SKEENE <ul style="list-style-type: none"> ☐ inspiratsioon / <i>know-how</i> / suhtlus ☐ abistavad töövahendid ☐ ressursid (pildid, ikoonid, fondid jne)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ valib ja loob lähteülesande alusel erinevaid interaktiivse meedia rakenduse graafilisi elemente, arvestades kujunduskvaliteedi ja hea kasutajakogemuse põhimõtete ning tehniliste ja autoriõiguse nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara, ka võõrkeeles; ☐ planeerib lähteülesande alusel tööprotsessi, kavandab ja loob interaktiivse meedia rakenduse kujunduse osa kasutades kujunduselemente, lähtudes hea kasutajakogemuse ja kujunduskvaliteedi põhimõtetest ning tehnilistest ja autoriõiguse nõuetest; ☐ arendab kujunduslahenduse interaktiivseks rakenduseks, kasutades kaasaegsetele 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ loob lähteülesande alusel kujunduse kirjaosa, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles ☐ loob lähteülesande alusel kujunduse vektor- ja pikselgraafilise osa, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles ☐ loob ja töötleb lähteülesande alusel kujunduse fotograafilise osa, pildistades ise või valides sobiva fotomaterjali teiste autorite loomingu, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles ☐ loob ja valib lähteülesande alusel kujundusse sobiva illustratiivse osa, kasutades enda või teiste autorite loomingu, selgitab oma valikuid ☐ loob juhiste ja algandmete alusel kujunduse 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Probleemõpe ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega. ☐ Projektõpe ☐ Meeskonnatöö ☐ Esitlus ☐ Vaatlus ☐ Analüüs ☐ Harjutus ☐ Juhendamine grupis ☐ Individuaalne juhendamine ☐ Praktilised harjutused fontide installeerimiseks. ☐ Lähteülesande püstitamine, ülesehituse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. <p>Praktika: IG projektprojekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse eesmärgistamine, kujundusvalikud. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, heli, liikumise,</p>	2. ÕV <ul style="list-style-type: none"> ☐ Õpiväljundid 2 - 3 on lõimitud erialase spetsialiseerumise mooduli kõigisse alateemadesse. Erialaste praktika/ teemaülesannete teostamisel rakendatakse moodulite Kultuuri- ja kunstilugu, kujutava kunsti ja kujutamise alused, kujunduse idee loomine ja kavandamine, kujundamise tööprotsessi alused läbimisel omandatud teadmisi ja oskusi. <p>Praktika: Interaktiivse graafika loomine praktika ülesande/te põhjal:</p>	MARKEERIMIS- JA PROGRAMMEERIMISKEELED NING FRONTEND TÖÖPROTSESS TÖÖVAHENDID JA ARENDUSKESKKOND <ul style="list-style-type: none"> ☐ CLI-tööriistad ☐ IDE-d ☐ versioonihaldus ☐ projekti- ja ajahaldustööriistad ☐ debugging tools HTML <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ajalugu ja standardid ☐ Süntaks ☐ DOM ☐ Elemendid CSS <ul style="list-style-type: none"> ☐ süntaks ☐ layout ☐ responsiveness / mobile-first ☐ units ☐ kujundamine css-is

<p>standarditele vastavaid markeerimis- ja programmeerimiskeeli, erialaspetsiifilisi töövahendeid, tehnoloogiad, seadmeid ja tarkvara, kasutab erialast sõnavara ka vöörkeeles;</p> <p>☐ edastab valmis töö koostööpartneritele, korrastab, transpordib ja arhiveerib failid.</p>	<p>infograafilise osa, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka vöörkeeles</p> <p>☐ loob lähteülesande ja kujunduslahenduse alusel interaktiivse rakenduse animatsiooni osa, kasutab markeerimis- ja programmeerimiskeeli ja animatsioonitarkvara; selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka vöörkeeles</p> <p>☐ töötab, lähtudes hea kasutajakogemuse põhimõtetest, kujunduskvaliteedist ja tehnilistest ning autoriõiguse nõuetest</p> <p>☐ planeerib tööprotsessi, koostades tegevus- ja ajaplaani</p> <p>☐ kavandab ja loob lähteülesande ning planeeritud tööprotsessi alusel interaktiivse rakenduse visandid ja prototüübid, esitleb neid koostööpartneritele ja selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka vöörkeeles</p> <p>☐ loob lähteülesande ja prototüübi alusel kujunduselementidest ühtse kujunduslahenduse, esitleb lahendust koostööpartneritele, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka vöörkeeles</p>	<p>värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks. Lihtsa ülesehitusega tervikkujunduse loomine ja kohandamine eritöövahendite seadmele. Töö vormistamine, formaatimine erinevate meedialiikide nõuete kohaselt. Failide edastamine, projekti arhiveerimine.</p>	<p>☐ 1. HÜ: I Digitaalse õpimapi koostamine. Lisab õpimapi (struktuuris on loodud lehekülge /praktika/) praktikaaruande</p> <p>☐ 2. HÜ: I Praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande – analüüsib kujundusprotsessi. Esitleb aruande.</p>	<p>☐ transitions/animations</p> <p>☐ frameworks</p> <p>JAVASCRIPTI ALUSED</p> <p>☐ süntaks (muutuja, tingimuslause, korduslause, funktsioon, andmetüübid)</p> <p>☐ DOM-manipulatsioonid</p> <p>☐ sündmused (events)</p> <p>☐ Frameworks (Vue, AlpineJS, React etc)</p> <p>ERIALASE PORTFOOLIO KODEERIMINE</p> <p>INTERAKTIIVSE MEEDIA LAHENDUSE INTERAKTSIOONIOSA (KASUTAJALIIDES (UI), KASUTAJAKOGEMUS (UX)) JA KUJUNDUSE KAVANDAMINE JA PROTOTÜÜPIMINE UI/UX JA INTERAKTSIOONI PÕHIMÕTTED</p> <p>ACCESSIBILITY</p> <p>☐ värv/kontrast</p> <p>☐ tüpograafia</p> <p>KOMPOSITSIION</p> <p>☐ grid</p> <p>☐ whitespace</p> <p>ANIMATSIOONIPÕHIMÕTTED</p> <p>☐ animatsioonitüübid</p> <p>☐ animatsiooniprintsiibid</p> <p>☐ easing, tweening etc</p>
--	---	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ kirjutab tänapäevaste veebitehnoloogiate ja -standarditega arvestades lähteülesande ja kujunduslahenduse alusel rakenduse HTML ja CSS koodi, testib rakendust erinevatel seadmetel, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka vöörikeeles ☐ kirjutab tänapäevaste veebitehnoloogiate ja standarditega, arvestades lähteülesande ja kujunduslahenduse alusel lihtsama rakenduse Javascripti koodi, testib rakendust erinevates keskkondades, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka vöörikeeles ☐ edastab failid koostööpartnerile vastavalt lähteülesandes kokkulepitud tingimustele ☐ korrastab ja arhiveerib failid ning lähtematerjali 			<p>KAVANDAMINE JA PROTOTÜÜPIMINE PABERIL</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ lo-fi prototüüp ☐ sketsimine / template ☐ mindmap ☐ wireframe ☐ interaktiivsed paberprototüübid (Marvel Pop) <p>PROTOTÜÜPIMISTARKVARA</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Figma / InVision / Xd / Marvel etc ☐ interaktiivsus / navigatsioon ☐ hi-fi prototüüp <p>TÖÖ ÜLEANDMINE, DOKUMENTEERIMINE JA ARHIVEERIMINE</p> <p>ERIALASE PORTFOOLIO PROTOTÜÜP</p> <p>INTERAKTIIVSE GRAAFIKA LAHENDUSE GRAAFIKA LOOMINE JA KOHANDAMINE</p> <p>ERIALANE VEKTOR- JA PIKSELGRAAFIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ failiformaadid (SVG/PNG/JPG/GIF) ☐ failide optimeerimine <p>ILLUSTRATSIOON</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ veebiillustratsioon ☐ piktograafia / ikoonid <p>INFOGRAAFIKA PÕHIMÕTTED</p>
--	---	--	--	--

Praktika	Praktikal 1. ÕV - 5. ÕV
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA).</p> <p>Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ digitaalne õpimapp mooduli jooksul praktikal teostatud töödest (seotud ÕV 1 - 6). ☐ praktikaaruanne: õpilane koostab praktikaaruande - analüüsib erialaprojekte ja meeskonnatööd praktika ülesannete põhjal.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Adobe üldised videokursused: http://tv.adobe.com/ ☐ Adobe After Effects: https://helpx.adobe.com/after-effects.html ☐ Adobe Premiere Pro: https://helpx.adobe.com/premiere-pro.html ☐ Final Cut Pro X: https://www.apple.com/support/finalcutpro/ ☐ 3D- ja liikuva graafika õppematerjalid: http://cgi.tutsplus.com/ ☐ Filmitiitrite näited ja analüüs: http://www.artofthetitle.com/ ☐ 12 basic principles of animation: https://en.wikipedia.org/wiki/12_basic_principles_of_animation ☐ Animation Principles for the Web: https://cssanimation.rocks/principles/

VALIKÕPINGUTE MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht		
8	DISAINIPROJEKT	23 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja praktiline kogemus disainiprojektiga seotud ülesannete lahendamiseks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ seostab teadmisi disaini teooriast, disaini ajaloost ja disainiprotsessidest konkurentsivõimeliste toodete ja teenuste arendamiseks;	☐ selgitab ülesande alusel disaini teooria, disaini ajaloo ja disainiprotsesside seoseid konkurentsivõimeliste toodete ja teenuste arendamiseks, toob näiteid;	☐ Probleemõpe ☐ Iseseisev töö infoallikatega ☐ Vestlus	1. ÕV ☐ 1. HÜ: I – kirjalik töö juhendi alusel: disaini ajaloost valitud disainitoote analüüs	Mooduli õppemaht 598 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö) DISAINI AJALUGU DISAINI PROTSESSID
☐ analüüsib turgu, juhivad loovprotsessi ja tootearenduse projekti idee kujunemisest kuni praktilise tulemini;	☐ selgitab ülesande alusel turu analüüsi ja sihtgrupi määramise etappe ja tulemust, kirjeldab sihtgrupi vajadustele vastava toote ja/või teenuse kujundamise põhimõtteid, toob näiteid ☐ juhivad loovprotsessi ja tootearenduse/ disaini projekti ☐ valib idee teostamiseks sobivaid tehnoloogilisi võtteid, materjale ja kasutab vajalikke tööriistu ☐ valmistab/loob ülesandest lähtuvalt toote ja/või teenuse ☐ kirjeldab enda tööprotsessi	☐ Suhtluspõhine loeng ☐ Selgitus ☐ Vestlus ☐ Analüüs ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega ☐ Ajurünnak ☐ Ideekaart ☐ Kavandamine ☐ Praktiline töö ☐ Projekt	2., 3. ja 4. ÕV: ☐ 1. HÜ: iseseisva individuaalse disainiprojekti teostamine juhendi põhjal: Projekti eesmärgi ja tegevuskava koostamine ☐ disainitoote ja/või teenuse idee ☐ visandamine ja kavandamine ☐ disainitoote ja/või teenuse	TURUNDUS PROJEKTI JUHTIMINE DISAINITOOTE KUJUNDAMINE DISAINITOOTE JA/VÕI TEENUSE TEOSTUSVIIS
☐ mõistab disainitoote ja/või teenuse hinna kujundamise põhimõtteid, leiab sobivad müügikanalid ja korraldab toote ja/või teenuse müügi, esitleb	☐ koostab ülesande alusel disainitoote ja/või teenuse tutvustuse ja esitluse, nimetab toote ja/või teenuse tutvustamise ja müügi võimalusi ☐ koostab juhendi põhjal tootele ja/või teenusele hinnapakumise,	☐ Suhtluspõhine loeng ☐ Praktiline töö ☐ Projekt	☐ kujundamine ja teostamine ☐ vastavalt valitud sihtgrupile ☐ disainitootele ja /või teenusele	HINNAPAKKUMINE DISAINITOOTE JA/VÕI TEENUSE TUTVUSTUS, ESITLUS JA MÜÜK

toodet ja/või teenust;	arvestab sihtgrupi vajadusega, sobivaima valmistusviisiga, materjali- ja ajakuluga ning logistikaga ☐ tagab vajaliku dokumentatsiooni kliendile		☐ hinna kujundamine, ☐ hinnakujundusprotses si selgitamine ning vähemalt kahe erineva müügikanali valimine, valiku põhjendus.	
☐ mõistab disaintoote toote ohutu ja esteetiliselt pakendamise ning toote kasutusjuhendi olemasolu vajalikkust, kujundab pakendi ja pakendab toote.	☐ selgitab ülesande põhjal disaintoote ohutult ja esteetiliselt pakendamise võimalusi, koostab toote kasutusjuhendi, kujundab pakendi ja pakendab toote ☐ vormistab nõuetekohase esitlusmapi	☐ Vestlus -probleemide lahendamise teed ☐ Aktiivne loeng ☐ Praktiline töö ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega ☐ Projekt ☐ Õpimapp ☐ Esitlus ja seminar	☐ disaintootele sobiva pakendi kujundamine ja valmistamine, ☐ hooldusjuhendi ja toote info väljatöötamine ☐ projekti esitlus ja tulemuste analüüsimine ning arenguvõimaluste arutelu seminari vormis ☐ digitaalse õpimapi vormistamine	PAKENDI KUJUNDAMINE DISAINTOOTE PAKENDAMINE KASUTUSJUHEND ESITLUSMAPP/ ÕPIMAPP
Praktika	Moodulis praktika puudub.			
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/ MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: digitaalne õpimapp mooduli jooksul teostatud hindelistest töödest (seotud ÕV 1 - 4).			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	☐ Bayley, S. Disain. Kuju saanud mõte / Stephen Bayley & Terence Conran ; [tõlge: Kalle Klein, Kai Vaarandi; toimetanud Krista Leppikson], Varrak, Hongkong, 2008 ☐ e-õppematerjalid			

Mooduli nr	Mooduli nimetus		Maht	
9	KOLMEMÕÖTMELINE GRAAFIKA		10 EKAP	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane loob 3D-graafika lahendusi, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ omab ülevaadet 3D-graafika kujunemisloost, tarkvarast ja erialastest töövõtetest ja – vahenditest; ☐ loob lähteülesande alusel 3D-graafilise kujunduslahenduse, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles.	☐ selgitab lähteülesande alusel 3D-graafika kujunemisloogu, tarkvara, erialaseid töövõtteid ja -vahendeid, toob näiteid; ☐ loob lähteülesande alusel 3D- graafilisi pilte ja animatsioone, kasutab erinevaid erialaspetsiifilisi töövõtteid, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles.	☐ Suhtluspõhine loeng ☐ Selgitus ☐ Vestlus ☐ Analüüs ☐ Probleemõpe ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega ☐ Ajurünnak. ☐ Ideekaart ☐ Kavandamine ☐ Praktiline töö ☐ Õpimapi koostamine ja esitlus	1. – 2.ÕV ☐ 1. HÜ: praktilised ja iseseisvad tööd mooduli alateemadel. ☐ Arvestuse saamise eelduseks on ettenähtud ülesannete nõuetekohane esitamine. ☐ 2. HÜ: I digitaalse õpimapi koostamine	Mooduli õppemaht 260 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö) SISSEJUHATUS 3D-GRAAFIKASSE ☐ 3D-graafika ajalugu ja hetkeseis ☐ Vabavaraline 3D-graafika tarkvara Blender 3D-GRAAFIKA ELEMENDID JA TÖÖVÕTTED ☐ 3D-modelleerimise alused ☐ Virtuaalsed materjalid ja tekstuurid ☐ 3D-stseeni valgustamine ☐ Virtuaalse kaamera käsitlemine 3D-stseenis ☐ 3D-animatsioon ☐ Füüsikasimulatsioonid ☐ 3D-graafika renderdamine pildiks või videoks
Praktika	Moodulis praktika puudub.			
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: digitaalne õpimapp mooduli jooksul teostatud hindelistest töödest (seotud ÕV 1 - 2).			

Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	☐ Van Gumster, J. Blender for Dummies, 3rd Edition. Wiley 2015, 500 lk ☐ https://www.blender.org/ ☐ https://www.blender.org/manual/ ☐ http://www.blenderguru.com/ ☐ https://cgcookie.com/learn-blender/ ☐ https://moodle.hitsa.ee/course/index.php?categoryid=350
--	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht		
10	TRÜKIETTEVALMISTUS	13 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane häälestab ja seadistab vastavalt trükikojas nõuetele vajalikul määral tark- ja riistvara; loob ja valmistab trükiks ette digitaalseid kujundusi, arvestades trükitehnoloogiaid ja nende võimalusi; teeb koostööd trükikoja ja tellijaga.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ omab ülevaadet trükitehnoloogiate kujunemisloost, tarkvarast ja erialastest töövõtetest ja – vahenditest; ☐ loob lähteülesande alusel trükikõlbliku kujundusfaali, arvestades kujunduskvaliteedi ja trükitehniliste nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles.	☐ selgitab lähteülesande alusel ofset-, flekso- ja digitaaltrüki tehnoloogia ajalugu; ☐ selgitab lähteülesande alusel trükitehnoloogiate eripärast tulenevad trükiettevalmistuse nõuded; ☐ loob lähteülesande alusel trükikõlblikke kujundusfaile arvestades kujunduskvaliteedi ja erinevaid trükitehnilisi nõudeid ja kasutab erinevaid erialaspetsiifilisi töövõtteid, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles.	☐ Suhtluspõhine loeng ☐ Selgitus ☐ Vestlus ☐ Analüüs ☐ Iseseisev töö erinevate infoallikatega ☐ Ajurünnak ☐ Probleemõpe ☐ Ideekaart ☐ Kavandamine ☐ Praktiline töö ☐ Õpimapi koostamine ja esitlus	1. – 2.ÕV ☐ 1. HÜ: praktilised ja iseseisvad tööd mooduli alateemadel. ☐ Arvestuse saamise eelduseks on ettenähtud ülesannete nõuetekohane esitamine. ☐ 2. HÜ: I digitaalse õpimapi koostamine	Mooduli õppemaht 338 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö) ÜLEVAADE TRÜKITEHNOLOOGIADEST ☐ Trükitehnoloogia eripärast tulenevad trükiettevalmistuse nõuded ☐ Ülevaade ofset-, flekso- ja digitaaltrüki tehnoloogia ajaloost ☐ Trükkimise põhimõte ☐ Trükitehnoloogiate üldine tutvustus ☐ Trükimasinate ehitus ☐ Trükitehnoloogiates valmistatav toodang ☐ Trükitehnoloogilise protsessi olemus ☐ Trüki eriliigid ja nende klassifikatsioon ☐ Trüki eriviisid ja nende kasutamine.

				<p>VÄRVIMUDELID JA VÄRVIHALDUS RGB JA CMYK</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Värvihalduse põhimõtted ja roll trükiprotsessis värvilahutus ☐ Spot ja protsessvärvid, rastrid ☐ Värvihaldus fototötluses, kujundamisel, küljendamisel, proovitrükiste ja trükivormide valmistamisel ☐ Trükikõlbliku faili ettevalmistamine erinevate kasutusvõimaluste jaoks ja ICC profiilide kasutamine. <p>TÖÖ PLANEERIMINE JA ANALÜÜS</p> <p>PRAKTLINE TRÜKIETTEVALMISTUS</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Kujunduskavandi loomisel trükitehniliste nõuetega arvestamine ja kujunduskavandi loomine ☐ Ofsettrükk, raster, rastritüübid, paber ja raster, trükiparameetrid, punktikasv ☐ Erinevate formaatide kasutamine. Image-failide formaadid (TIFF, EPS, DCSEPS). ☐ Värvitrüki arvestamine graafikafailide tegemisel (knockout, overprint, trapping, bleed) ☐ Digitaalsete originaalide valmistamine, koostöö trükikoja ja kliendiga. ☐ PostScript leheküljekirjeldamise keel, avatud ja suletud originaalid, PDF formaat, PDF standardid, PDF/X.PS failimuutmine PDF failiks,
--	--	--	--	--

				<p>PDF faili eksportimine kujundus- ja küljendusprogrammide, Adobe Acrobat Professional programmi kasutamine, PDF faili kontrollimine lisatarkvara abil, PDF failide monteerimine, proovitrükk, filmiprinterid, plaadiprinterid</p> <p>SEADMETE HÄÄLESTAMINE JA KALIBREERIMINE</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Densitomeetri ja spektrofotomeetri tööpõhimõtteid ning ja nende kasutamine ☐ Trükipoogna mõõtribade kasutamine, proovitõmmiste hindamine ja seadmete kalibreerimine
Praktika	Moodulis praktika puudub.			
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA).</p> <p>Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest:</p> <p>digitaalne õpimapp mooduli jooksul teostatud hindelistest töödest (seotud ÖV 1 - 2).</p>			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Toots, V. 108 eksliibrist. 1.-3. mapp: klišeetrükk, ofsettrükk, sügavtrükk, reljeftrükk, siidtrükk, käsitsi koloreeritud. ☐ Fraser, B. Real World Color Management: Industrial–Strength Production Techniques Peachpit Press, 2003; ☐ Simmons, J. Graafilise disaini käsiraamat. Tallinn: Digipraktik, 2008; ☐ https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/22800 			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht		
11	VISUAALSE IDENTITEEDI LOOMINE	10 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on teadlik visuaalse identiteedi loomise eri etappidest ja oskab luua logo ning sellega seonduvaid graafilise disaini materjale arvestades kujunduskvaliteeti ja tehnilisi nõudeid.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad:				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
☐ analüüsib lähteülesannet ja selle alusel sõnastab töö eesmärgid, püstitab kujundusülesanded ja määrab kujunduskvaliteedi; ☐ kavandab ja kujundab logolahenduse lähtudes püstitatud eesmärkidest; ☐ loob logolahenduse põhjal visuaalse identiteedi terviklahenduse pidades silmas kujunduskvaliteeti ja töö eesmäärke.	☐ sõnastab lähteülesande alusel töö eesmärgi ja kujundusülesande taasesitatavas vormis ning selgitab selle tegevuse vajalikkust; ☐ planeerib lähteülesande alusel töö- ja lahenduskäigu ning loob selle põhjal ideekavandid; ☐ loob ideekavandi põhjal logo kujunduslahenduse ja esitleb seda; ☐ loob visuaalse identiteedi terviklahenduse järgides logo ja selle elementide kompleksust ning püstitatud töö eesmäärke.	☐ Probleemõpe ☐ Arutelu ☐ Praktiline töö ☐ Iseseisev töö ☐ Esitlus	1. – 3.ÕV ☐ 1. HÜ: planeerib, kavandab ja loob visuaalse identiteedi tervikkomplekti. ☐ Praktilised ja iseseisvad tööd mooduli teemadel ja alateemadel. ☐ Loob digitaalse õpimapi.	Mooduli õppemaht 260 tundi (sh e-õpe, kontaktõpe, iseseisev ja praktiline töö) LÄHTEÜLESANDE ANALÜÜS JA KAVANDAMINE ☐ Lähteülesande analüüs ja vajadusel täpsustamine ☐ Olemasolevate võimaluste ja ressursside kaardistamine ☐ Kujundusülesande ja kvaliteedi püstitamine, märksõnad LOGO VISANDAMINE JA KUJUNDAMINE ☐ Visandamise stiilinäited ja üldised põhitõed ☐ Logo visandamine lähtudes ülesande püstitusest ☐ Logo visualiseerimise võtted ☐ Logotüüp ja logo sümbol ☐ Kirjatüübi valiku kriteeriumid ☐ Logo värvid ja värvisüsteemid ☐ Olemasoleva logo uuendamine VISUAALSE IDENTITEEDI TERVIKLAHENDUSE LOOMINE ☐ Logo kasutamine ekraanil ☐ Logo kasutamine füüsilisel pinnal

				☐ Logo kasutamine visuaalse terviklahenduse osana ☐ Stiiliraamatu koostamine ☐ Logo failiformaadid
Praktika	Moodulis praktika puudub.			
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA). Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest, õpiväljundite hinnatavatest ülesannetest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: digitaalne õpimapp mooduli jooksul teostatud hindelistest töödest (seotud ÕV 1 - 3).			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	☐ Kisand, K., Kreis, K., Nõmmela Semjonov, J., Susi, K. Kujundamise aluste e-kursus: https://moodle.hitsa.ee/course/view.php?id=5117 ☐ Rehepapp, M. Disainispikker, 2012 Eesti Kunstiakadeemia ☐ Klein, N. No Logo, 2003 Tallinn			

LISA 1

Kujundaja eriala lõpueksam

1. Test. (kordamismaterjal).

2. Portfoolio kaitsmine.

Portfooliosse ehk loovtööde mappi tuleb teha valik iseseisvalt tehtud töödest. Komisjoni jaoks peaks portfoolio andma ülevaate isikupärasest visuaalsest mõtlemisest ning eelistustest teemade, žanrite ja kujutamiskiiside hulgas. Portfoolio peaks koosnema valitud töödest, esitleda võib nii kooli teooria- ja praktikaõppes tehtud töid kui ka lõpueksami jaoks eraldi loodud töid või koolitööde edasiarendusi – kokku kuni 25 tööd. Erialakomisjon pöörab eelkõige tähelepanu kellele, kuidas õpilane oma portfooliot tutvustab ja oma töödest kõneleb. Komisjon hindab graafilise disaini loomise ja tööde tegemiseks kasutatud erinevate programmide kasutamise ja lõimimise oskust, et saavutada visuaalne terviklikkus.

Hindamine

Hindamiskomisjonis on 3 liiget. Iga hindamiskomisjoni liige annab õpilasele punkte vastavalt hindamismudeli kriteeriumitele. Kõikide komisjoniliikmete punktid summeeritakse ja sellest kujuneb õpilasele lõplik punktisumma.

Maksimaalne punktisumma on 45 punkti, minimaalne punktisumma 15 punkti. Vastavalt punktisummale saab õpilane hinnangu:

tulemus „väga hea“	punktisumma 40,5 – 45
tulemus „hea“	punktisumma 31,5 – 40
tulemus „rahuldav“	punktisumma 18 – 31
tulemus „mitterahuldav“	punktisumma 15 – 17,5

Hindamismudel:

TÖÖD	3 punkti	2 punkti	1 punkt
1. LOOVUS	Ideeliselt on lahendused uuenduslikud, üllatavad, originaalsed ja tabavad.	Lahendused on arusaadavad kuid tavapärased ning turvalised.	Lahendused on poolikud, läbimõttlemata ja arusaamatud.
2. ESTEETILISUS JA KORRASTATUS	Kunstiliselt terviklik kompositsioon, kus on kasutatud selleks sobivaid kunstilisi ja tehnilisi väljendusvahendeid (rütm, värvus, kiri, foto, illustratsioon, formaatjne). Iga element töös on struktureeritud, kujunduses on süsteemsus, järjepidevus ja visuaalne rütm. Valitseb täiuslik tasakaal ruumi raikamise ja segaduse vahel. Kõik detailid töös on lihvitud ja korrektsed. Töö on esitatud täpsetes mõõtudes.	Kujunduselemendid onvalitud kooskõlas kuid üldiselt ei ole töö terviklik või kompositsioon on terviklik kuid üksikutes kujunduselementides on puudujääke. Töös on jäänud üksikud elemendid korrastamatavõitöö mõõdud ei vastaetteantud nõuetele.	Kujunduselementide valikus ja kompositsioonis on suuri puudujääke, misei anna kokku terviklikku lahendust. Töö on tasakaalustamata, kohati näeb ruumi raikamist ning segadust. Detailidele on vähe tähelepanu pööratud.

3. MÕTESTATUS JA EESMÄRGILE SOBIVUS	Kujundus vastab lähteülesandele ehk täidab reklaamile seatud eesmärki ning arvestab sihtgrupi eripära.	Kujundus arvestab sihtgrupi eripära kuid fokuseeritus eesmärgist on puudu või kujundus täidab eesmärki kuid ei arvesta sihtgrupiga.	Reklaami eesmärk ei ole kujunduses selge ning sihtgruppi ei ole võimalik määratleda.
--	--	---	--

4. TEHNOLOOGILINE MITMEKESISUS	Kujundustes on oskuslikult ja otstarbekalt kasutatud ja/või kombineeritud erinevaid töövõtteid ja programme. Töövõtteidmille tegemiseks on kasutatud erinevaid programme on teostatud tehniliselt laitmatult.	Kujundustes on kasutatud valdavalt ühesuguseid töövõtteidvõi on esitatud ühes programmis tehtud tööde osakaal valdav. Tehnilises teostuses on väikesi puudujääke.	Kujundused on töövõtetelt selgeltühedübilised ningtöövõtete ja programmide kasutamise oskus onpuudulik.
ESITLUS	3 punkti	2 punkti	1 punkt

<p>5. LOOVUS ja SOBIVUS esitletudtöödele, põhjenduste SELGUS ja ANALÜÜTLISUS, Tööde MITMEKESISUS</p>	<p>Tehtud esitlus on originaalne ning tabav, arvestab esitletud tööde eripära ning rõhutab õpilase erioskusi. Tehniline teostus laitmatu. Esitatud tööd on selgelt ja analüütiliselt põhjendatud, loogilises mõtestatud järjekorras ning õpilane oskab tuua välja reklaami/kujunduse eesmärgi ning sihtgrupi. Esitatud töödon mitmekesised, esindatud on erinev kujundusgraafika (vektorgraafika, pikselgraafika sh infograafika, piktogramm, teksti küljendused jmt), liikuv graafika, 3D modelleerimine, joonistused jne. Esitatud töödest tuleb selgelt välja õpilase oskused.</p>	<p>Esitlus on korrektne ja töö on selgelt presenteeritud kuid esitluse idee on tavapärane ning ei too välja õpilase erioskusi. Esitluses võib olla väikesitehnilisi tõrkeid. Põhjendused on üldistavad mõnel juhul puudulikud, valdavalt oskab õpilane öelda reklaami eesmärgi ning määratleda sihtgrupi. Esitatud on mõned eritüübilised tööd, valdav osas esitlusest koosneb ühe valdkonna töödest. Õpilase oskused on esitletud kuid esitluse põhjal on selgelt näha õpilase erialane spetsialiseerumine mingile kindlale graafikale/kujundusele</p>	<p>Esitlus on algeline ning ei kannu ühtsetideed. Ei oska selgitada reklaami ideed ega mõista reklaami eesmärki ning sihtgruppi. Põhjendused selgelt puudulikud ja ebamäärased. Esitatud on ainult ühetüübilised tööd. Tööde arv minimaalne, esitatudtööde pealt ei saa kinnitada õpilase erinevaid oskusi.</p>
---	---	---	---

Lõpueksami üldtulemus

Testi osakaal 30% (maksimumpunktid 72)

portfoolio kaitsmise osakaal 70% (maksimumpunktid 45).

Vastavalt üldisele punktisummale saab õpilane hinnangu:	
tulemus „väga hea“	punktisumma 90-100
tulemus „hea“	punktisumma 70-89
tulemus „rahuldav“	punktisumma 40-69
tulemus „mitte rahuldav“	punktisumma 0-39

LISA2

Tunnijaotusplaani

	EKAP	E-õpe	Kontakt-tunnid	Iseseisev	Praktikal	Summa
Õpatee ja töö muutuv keskkonnas	5	32	8	24	66	130
Kultuuri- ja kunstilugu	3	20	16	42	0	78
Kujutava kunsti ja kujutamise alused	22	123	24	130	295	572
Kujunduse idee loomine ja kavandamine	6	14	8	16	118	156
Kujundamise tööprotsess	4	8	0	0	96	104
Interaktiivse graafika loomine	48	46	24	102	1076	1248
Praktika	39	0	0	0	1014	1014
Valikõpingud 23						
Trükiettevalmistus 13 EKAP	13	99	8	231	0	338
Veebiprojekt 4 EKAP	4	51	16	37	0	104
3D graafika 6 EKAP	6	48	8	100	0	156
	150	441	112	682	2665	3900
			47		103	150
1 EKAP=26 tundi õppetööd						